

Huluhulu 'ia Kaletia 4:21-31.

A Koe Fuakava mo 'Atama pea mo 'Ivi.

- ❖ Ki mu'a 'i he angahala(Senesi 2), ko e kongā eni e fuakava ki he tangata:
 - Ke tauhi e Sapate (v. 3).
 - Ke tauhi 'ene fakatupu (v. 15).
 - Ke 'oua 'e kai e fua e 'akau 'oku tapu (v. 17).
- ❖ 'Oku ha mahino mai : Talangofua kake mo'ui! Ko 'Atama pea moe Ivi na'a na haohaoa pea ne totonu kena faipau ki he fuakava.
- ❖ Ka koe taimi pe na'a na talangata'a ai, ne 'i ai e fuakava fo'ou 'o fakafou mai 'i he kelesi, 'a 'ene tala'ofa ki he fakamo'ui.(Senesi 3:15)

B Koe fuakava mo 'Epalahame.

- ❖ Ko ia ne fai 'e he 'Otua 'ae fuakava pea mo 'Epalame ;i he 'ene lue 'i he vaha'a 'oe ngaahi sino 'oe ngaahi monumanu ne 'omai ki he feilaulau(Senesi 15:9-21).
- ❖ 'I he 'ene pehe ne foaki ai 'e he 'Otua 'ene Tala'ofa ki he fa'ahinga 'o e tangata . 'I he foaki 'ene mo'ui 'i Kalevale ko e fakakakato 'ene tala'ofa.

C Sela pea mo Heka'a.

- ❖ Koe taha e fuofua fehalaaki 'a 'Epalame ko 'ene tuku e fonua e Tala'ofa kae 'alu ki 'Isipite.
- ❖ Ko Sela na'e pa'a, pea ne 'osi e ta'u 'e 10 mo 'ene tatali , pea ne fakakaukau 'e ma'u hono foha kapau tene 'ave 'ene fefine ngaue ko hono fetongiki ke ne 'omai ha tama kiate ia.
- ❖ Ko ia ai ne fanau'i mai ai 'a Isime'eli 'i he fiema'u fakaetangata(“i he kakano”) Ka ko 'Aisake koe foha ia 'o Sela pea koe fua ia 'oe tui(“ki he tala'ofa”, Kaletia 4:23).

D Heka'a pea mo Sainai.

- ❖ Ka na'e 'ikai tauhi 'e he kakai 'ae fuakava , he ne nau feinga ke fakakakato 'aki ia honau ivi fakaetangata, kae 'ikai 'i he tui. (Hepelu 4:2; Eikisotosis 19:8).
- ❖ 'I he taimi tatau na'e tokoni 'a 'Epalahame mo Sela ke fakakakato 'ene Tala'ofa, Na'e feinga e kakai 'Isileli ke liliu e fuakava 'i he kelesi ki he fuakava 'i he ngaue. Ne hoko 'a Heka'a koe fakatata ia 'o Sainai he 'oku ne fakaho'ata mai e feinga e tangata ke fakaha koe fakamo'ui 'e ma'u 'i he ngaue.

E 'Isime'eli pea mo 'Aisake.

- ❖ Ko e fakamo'ui 'i he tui moe fakamo'ui 'i he ngaue 'oku 'ikai kena tatau. 'oku fiema'u ia ke kapusi 'ae taha 'iate kinaua. (Kaletia 4:30).
- ❖ Na'e fakakata 'aki 'e 'Isime'eli 'a 'Aisake ke to'o hono tofi'a. Koe “foha 'oe kakano” ange ia ki he “foha 'oe laumalie”.

“Pea ‘e monu’ia ‘i ho hako ‘ae pule’anga kotoa pe ‘o mamani.” (Senesi 26:4)

'EPALAME

Ko Heka’a popula peamkoe me’a’ofa mei a Felo. Ko Sela koe mali fakalao ia ‘o ‘Epalame.

HEKA'A

SELA

Ko ‘Isime’eli koe tangata angamalohi. Ko ‘Aisake koe tangata anga mokomoko.

'ISIME'ELI

'AISAKE

Tokolahi ne nau sio ki Sainai ke fakamo’ui kinautolu he’enau ngaue. Tau sio kia Sisu pea ‘e fakamo’ui kitautolu he’etau tui.

MOUNGA
SAINAI

KOE
TALA'OFA

Tokolahi ‘oku nau falala ki he ngaue tenau malava ‘i he mo’ui ni. Tau tui ki he ngaue kuo ‘osi fakakakato ‘ehe ‘Otua ma’atautolu

SELUSALEMA
FAKAMAMANI

SELUSALE
MA FO'OU

‘Oku ‘i ai e kakai ‘oku popula ki he’ene ngaue. Ka ‘oku ne ‘osi fakatau’ataina’i kitautolu ‘ia Kalaisi Sisu koe Fakamo’ui.

POPULA

TAU'ATAINA